

FFV[®]

Årþoga Elektronikhistoriska Förening
www.aef.se

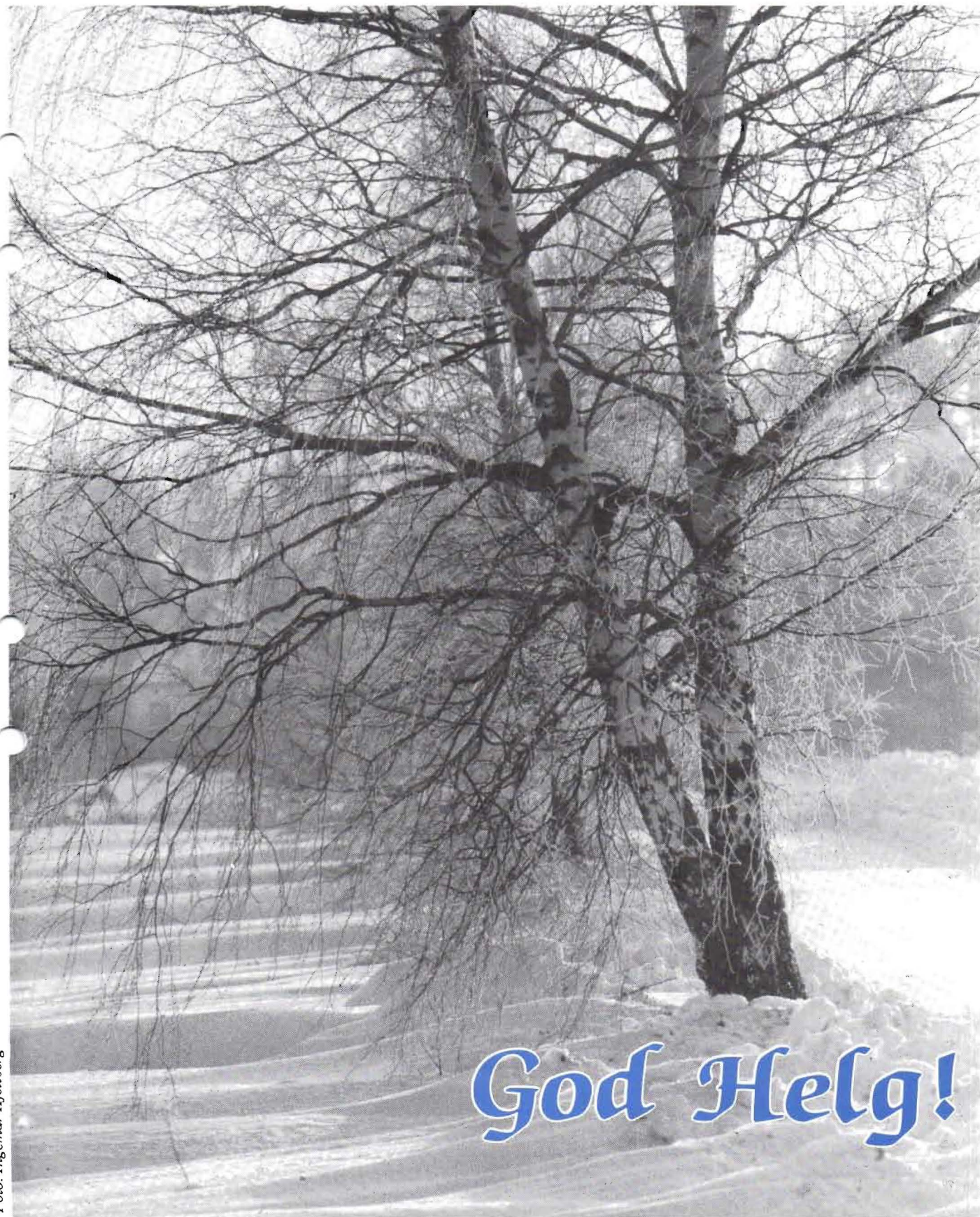
5836

Tech-In

Personaltidning för FFV Aerotech

DECEMBER 1987

Nr 15

God Helg!

– Intresset för Aerotech och för vår verksamhet ökar för varje dag, säger Tommy Johansson.

AEROTECH PÅ HÖGSTA NIVÅ

Omvärldens intresse för Aerotech ökar. Affärerna både på den civila och militära marknaden går allt bättre. Aerotech bildar nya bolag och gör företagsförvärv både i Sverige och utomlands. För en tid sedan snurrade till och med rykten om att ett annat svenskt företag var intresserade att köpa upp Aerotech.

– Allt detta hade varit otänkbart för fem, sex år sedan, säger Tommy Johansson, chef för Aerotech-gruppen. Men det visar ju att vi är på rätt väg. För var dag blir vi en allt intressantare affärspartner.

Hemligheten bakom framgångarna består enligt Tommy Johansson i unika konkurrensfördelar, i en utvecklad hemmamarknad, i en strömlinjeformad och starkt decentraliserad organisation samt, sist men inte minst, i en stor och mycket kompetent personal.

Unik kompetens

– Det finns inte många, för att inte säga någon, som likt Aerotech har en sådan bred teknisk kompetens. Vi inte bara underhåller och modifierar gårdagens och dagens flygplan utan är också i högsta grad med på teknikens framkant. Som bekant är vi djupt engagerade i morgondagens flygplan – JAS 39 Gripen.

– Dessutom har vi på ett framgångsrikt

sätt förstått att rätt kombinera vårt breda tekniska kunnande. Till fördel för både oss själva och våra kunder.

Företagsförvärv

– Satsningen på företagsförvärv och verksamhet utomlands blir i allt större utsträckning nödvändig. Vi ska finnas på plats i de länder eller regioner där vi gör stora jobb. Utlandsbolagen blir våra brofästen ute i världen.

– Saab 340 kan fungera som ett bra exempel. Att vi som tredje part fått FAA-godkännande för underhåll av Saab 340 i USA är bara det en unik händelse. Men för att lyckas där måste vi också finnas på plats. Och det gör vi nu via AeroServ i Miami, vad gäller komponenter.

Breddad marknad

– Här hemma är vi inte ensamma på marknaden. På sikt är Sverige för litet för att rymma flera företag i vår storlek. Därför kommer det förr eller senare

att uppstå strukturproblem. Har vi då redan hunnit bygga upp en väl fungerande internationell plattform är det inte Aerotech som behöver kasta in handsken först, betonar Tommy Johansson.

– Därför gäller det att etablera sig i andra delar av världen och synas på spelplanen. Något som vi redan lyckats med. Namnet, företagsförvärv och dotterbolagen uttrycker mer än väl vad vi menar. Men detta är inte något som sköter sig självt. Det krävs hela tiden vilja, pengar och bra chefer för att lyckas.

Personalen viktigast

– Det viktigaste av allt är ändå människorna i organisationen. Det är de vi står och faller med. Men med en kompetent personal som i Aerotech kan det inte gå annat än framåt, eller hur? konstaterar Tommy Johansson.

Tommy Johansson är också mycket nogga med att betona basen i hela organisationen Aerotech. Vi satsar hårt över hela linjen men det är av naturliga skäl den svenska verksamheten som är den övervägande.

– Detta är viktigt att påpeka. Det är alltför lätt att stirra sig blind på förvärv och satsningar på andra håll i världen. Men den verksamheten, hur viktig den än är, står sig slätt om inte hemmabasen ständigt utvecklas och blir starkare.

Långt driven decentralisering

– Ett led i satsningen på Sverige är vår organisationsmodell. Vi har medvetet decentraliserat så långt det överhuvudtaget är möjligt. Få organisationer av vår storlek, idag ca 3500 personer, har en så långt driven decentralisering av beslutsrätten.

– Eftersom vår verksamhet har en så stor bredd kan man på centralt håll omöjligt fatta de rätta investering och utvecklingsbesluten i varje enskilt fall och på alla områden.

– Decentraliseringen för dessutom det goda med sig att affärsmässigheten och resultatansvaret ökar i organisationen. Alla gör helt enkelt ett bättre jobb. Snabba och självständiga beslut är en förutsättning för ett fortsatt framgångsrikt Aerotech.

– Vår expansion och utveckling skapar hela tiden affärsmässiga synergieffekter. En nödvändighet om vi ska kunna uppfylla vår ambition att finnas på framkanten vad gäller teknik, kvalitet och service, slår Tommy Johansson fast.

– Till sist vill jag önska alla medarbetare inom Aerotechfamiljen, ingen nämnd och ingen glömd, en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År.

Starkare grepp om marknaden

Från och med årsskiftet bildas två nya staber inom FFV Aerotech. Den ena för exportverksamheten och den andra för samordningen av tjänsterna gentemot det svenska försvaret. I samband med omorganiseringen upphör Export att vara en egen division.

Bakom nyordningen finns ett allt starkare behov av att på ett mer markerat sätt satsa på olika marknader och att koncentrera alla resurser till de affärsområden och marknader där Aerotech är konkurrenskraftigt.

Export

Uppbyggnaden av exportverksamheten som pågått under de senaste åren kommer på intet sätt att avbrytas. Satsningen fortsätter fast i en ny och mer marknadsanpassad form. Något som innebär en än mer intensifierad internationalisering. Samtidigt sker en kon-

centration av resurser i syfte att åstadkomma etablering på alla strategiskt viktiga marknader.

Area managers

Rent organisatoriskt innebär nyordningen att en stab bildas direkt under affärsområdeschefen. I staben ingår specialister för respektive geografiskt område – sk area managers liksom Aerotechs representationskontor utomlands. Tillförordnad chef för Stab Export blir Stig Svensson.

– Affärsmässigt innebär omorganiseringen att våra area managers i högre utsträckning än tidigare kommer att befinna sig ute på fältet. Exportaffärerna sköts naturligtvis bäst på respektive marknad och inte från Arboga, Linköping eller Östersund, betonar Per-Åke Dahlström.

– Samtidigt får representationskontoren och andra företrädare spela en betydligt mer aktiv roll än hittills. Vi har helt enkelt kommit till den punkt då vi

måste strömlinjeforma och marknadsanpassa våra affärer ute i världen.

Försvaret

Svenska försvaret är och kommer under överskådlig framtid att vara Aerotechs största och viktigaste kund. Kontakterna med FMV och de olika förbanden är av tradition många och djupa. För att stärka och vidareutveckla dessa inrättas nu en särskild Stab Svenska Försvaret.

Den nya staben får som uppgift att sköta alla övergripande och tvärgående relationer med försvaret. Försvaret blir ett särskilt marknadsområde med sina egna area managers, dvs stockholmsskontoret och systemkoordinatörerna. Staben fungerar parallellt vid sidan av exportstaben. Chef för Stab Svenska Försvaret blir Ingemar Hansson.

FFV Aerotech och Tech-In

önskar alla anställda
och alla läsare

God Jul
och
Gott Nytt År

För vänligt deltagande vid min kära mammas

Kerstin Carlsson
sjukdomstid och bortgång, för alla vackra blommor till sjukhus, hem och hennes bår samt gåvor till cancerfonden vill jag framföra mitt varma tack.

Monica

Ett hjärtligt tack till arbetsledare och arbetskamrater för presenter och blommor jag fick i samband med att jag nu efter 17 år lämnar företaget för att börja med annat arbete på annan ort.

Rauno Duvelmalm, FP03

Ett varmt och hjärtligt tack till chefer, FCTF Lf72 och arbetskamrater för uppvaktningen vid min pensionering.

Margaretha Wiggur, FT25

Mitt varma tack till företaget, facket och arbetskamrater på avdelningarna MG, MA och MP för uppvaktningen och presenterna jag fick vid min pensionering.

Karl-Erik Göttemar, MG

Ett hjärtligt tack till FFV Aerotech, till FCTF och till mina arbetskamrater för all uppvaktning på min högtidsdag.

Erik Ganell, AF25

Tech-In har fått ny redaktör

Ett lösnummer på Tech-In! Vad betyder detta? Tech-Ins löpsedel i början av december förkunnade att tidningens nya redaktör är ett riktigt lösnummer.

Längre ned i texten framgår att LÖSnummer är den nya redaktörens förra arbetsplats.

Vitsar om tidningens namn har han fått höra, ja nästan, dagligen. Ska det vara någon vits (förlåt!) med skämten bör de förstås. LÖSnummer är en tidning för örebrostudenterna, utgiven av Örebro Studentkår. ÖS symboliserar just Örebro Studentkår. L:et har tillkommit för att ge ett bättre namn, fyndigt kanske, för ÖSnummer kan väl knappast en tidning heta.

Vem är då Lennart Bladh – denna tidnings nya redaktör. För att presentera honom har Tech-In låtit redaktören intervjua redaktören. Här följer frågorna och svaren!

Hur länge arbetade du på studentkåren och vad gjorde du där?

– Jag var fyra år på LÖSnummer. Ensamredaktör, vilket betyder att det var mitt ansvar att se till att det kom ut en tidning fyra gånger per termin.

Varför sökte du till Tech-In?

– Efter fyra år på LÖSnummer och lika många som student i Örebro tycker jag det är dags att flytta på sig. En dagstidning lockar mig inte. Jag vill arbeta med personaltidning eller organisationspress. Där får jag arbeta med allt från planering, skrivande till redigering och lay-out. Det roar mig.

Vad vet du om FFV Aerotech?

– När jag sökte jobbet var det inte mycket. Och nu, efter några dagars arbete, är det inte mycket mer. Det kommer, även om jag har ambition att snabbt lära mig företaget. Då skrattar alla åt mig och säger att det kommer ta år innan jag kan företaget.

– Okej då; men min ambition är att jag

snabbt ska få en klar bild av hela företaget. Det innebär att jag ska försöka gå runt så mycket som möjligt och träffa folk. Redan andra veckan besöker jag Östersund och någon vecka senare åker jag till Linköping. De besöken får räcka för i år. Efter helgerna ska jag resa runt till alla bolag.

– Det är viktigt att knyta kontakter med så många som möjligt. Bara då kan jag göra ett bra jobb. Det är inte jag som ska jaga saker att skriva om. Idealet är att alla anställda jagar mig och tipsar mig. Då blir det en bra personaltidning.

Vad har du för bakgrund?

– I min fil kand har jag litteraturvetenskap, etnologi, kulturvetarlinjens baskurs och så håller jag sporadiskt på med sociologistudier.

Ingen teknik?

– Nää, det kan gå bra ändå. Förstår ja, teknikens språk kanske jag kan skriva så att även icke-tekniker förstår.

Tänker du bo kvar i Örebro, eller flyttar du till Arboga?

– Till att börja med bor jag kvar. Min hustru arbetar i Örebro och vi är överens om att det är bättre att jag pendlar.

Hur går det att pendla?

– I december är det lite besvärligt. Jag går en "intensivkurs" hos bilskolan – för jag har inget körkort! Så körkort och bil ska vara införskaffade senast i januari. Jag trodde inte det var så omöjligt att resa kommunalt till Arboga, men länsgränser är riktiga stoppklossar. Så nu har jag anledning att skaffa det där körkortet som jag aldrig brytt mig om att skaffa. Det glädjer åtminstone hustrun, för då slipper vi åka tåg, buss och gå till sommarstället.

När började du jobbet?

– Den första december. Med en intensiv mjukstart. Jag finns inte i Arboga hela december. Jag har varit pappaledig höst. Min hustru har studerat på annan ort under hösten; blir färdig bibliotekarie till jul. Det är problem – trots löften om det motsatta – att få barnomsorg till vår lilla tjej. Så jag kan inte vara på plats alla dagar i december, några dagar måste jag vara hemma.

Vad vill du med Tech-In?

– Göra en bra personaltidning, för och om personalen. Jag har fått många uppslag redan de första dagarna, men de behåller jag för mig själv tills vi diskuterat dem i redaktionsrådet. Jag hoppas att Tech-Ins läsekrets ska märka att tidningen fått en ny redaktör; och att alla slår en signal till mig eller besöker mig och tipsar mig om vad jag bör skriva om.

Lennart Bladh

En prototypisk separation

AVIONIK. En tillfällig separation kan sektion Elektronikutveckling redovisa. Och faktiskt så lyckad att man bjöd in en massa människor för att fira den.

Det hände i slutet av oktober. Då höll Hans Sköld och hans mannar Öppet Hus på Prototypverkstaden. En månad tidigare flyttade den nio man starka enheten till nyrenoverade lokaler i utbildningshuset, byggnad 59.

Separationen har flera orsaker; utrymmebrist i byggnad 32 där gruppen tidigare satt och höjda kvalitetskrav bland annat ifråga om ESD-skydd.

Att det blev just den här enheten som flyttade ut förklarar Hans med att gruppen var lagom stor för de nya lokalerna. Dessutom går det ett naturligt snitt inom sektionen mellan konstruktionssidan och prototypverkstaden, även om grupperna samarbetar intimt över snittytan.

Lång lista

Till Öppet Hus skulle alla bjudas in som, med Hans ord, pular själv med prototyper till kretskort.

– Vi vill visa dem vilket kunnande, vilka testmöjligheter och vilka kontakter vi har samlat här hos oss, säger han.

Hjälpmedel

I första hand arbetar alltså Prototypverkstaden med teknisk assistans åt konstruktörerna på Projektenheten inom sektion Elektronikutveckling. Dessutom växer samarbetet stadigt med

sektion Elektronikproduktion vid avdelning Flygelektronik.

– Sett i ett historiskt perspektiv har konstruktörerna ritat, vi har tillverkat och sedan har dom provat prototyperna, säger Hans. Men idag har mikroprocessorerna förändrat arbetet. Den mesta tiden går åt till programmering på projektsidan. Och eftersom vi inte är helt uppbokade i det skedet, så kan vi sälja tjänster åt andra kunder i allt högre utsträckning.

Ny filosofi

Idag är CAD, datorstyrd konstruktion, ett hjälpmedel som gör det möjligt för verkstan att göra prototyper till mönsterkort åt alla och envar. Här finns också de kunskaper som krävs för att montera korten, för att göra kablage och även för att tillverka hela instrument.

– I framtiden kommer CAE-system, datorstyrd utveckling, att föra med sig en helt ny filosofi inom vårt arbetsområde. Vi får möjlighet att göra konstruktioner på ett ännu effektivare sätt bland annat med hjälp av simulering, berättar Hans.

– Kretsarna blir programmerbara liksom logiken och i princip kommer vi att få plats med det som ryms på ett äldre kort i en enda kapsel.

Lärdom av skäll

– Idag har vi många kunder inom och utanför företaget. Och eftersom vi har ett brett arbetsområde så har vi också hunnit skaffa oss bred kännedom om komponentmarknaden, säger Hans och fortsätter:

– Det är en klar fördel att vi har goda leverantörskontakter och kan få fram grejor till vettigt pris och på kort tid. Och de kunskaper vi har både om militära krav och speciella krav som ställs i olika länder sitter inte heller ivägen. Det är alltså en gedigen erfarenhet som har lagt grunden till det know-how som gruppen har idag. Eller som Hans litet underfundigt uttrycker det:

– Vi har fått så mycket skäll under årens lopp, så till slut har vi lärt oss hur det ska vara!

Anne Allard

• Mitt jobb •

Gunilla Svensson, Kontrollen vid Motors Reparationsverkstad.

– Det här är en ledskenekrans till RM8, och med den numeriska mätmaskinen mäter jag bland annat diametern, bredden och eventuella kast.

– Sådana mätningar gör vi både före och efter reparation innan ledskenekransen monteras.

Stefan Karlsson, Plåtverkstaden Motor.

– Jag indikerar upp en tätning på en ledskenekrans till Viggenmotorn RM8.

– Vad det innebär? Jo, jag kollar att tätningen verkligen sitter i centrum före nitningen. Och jag lånar utrustning här på kontrollen för att kunna göra det.

Staffan Nyberg arbetar med en av Prototypverkstadens stora beställningar just nu, ett flygmätsystem – FLIS – till Luftfartsverket. Det jobbet innehåller både hård- och mjukvaruarbete. Foto: Anne Allard

Torgny Idling om RM6-pumparna:

- Ebberöds Bank

MOTOR. Följande mening är hämtad ur Motordivisionens målsamverkan. Där står bland annat att man ska:

"- Tillvarata företagets resurser och få dessa att sträva mot samma mål."

- Mot den bakgrunden är det skrämmande att våra chefer lägger arbete utanför företaget när vi har resurser att klara jobbet inom divisionen, säger Torgny Idling och tänker på bränslepumparna som skickades till Finland.

För en tid sedan fick tidningen en insändare från Börje Sturk om bränslepumpar till RM6-motorn. De skulle, enligt Börje, av någon outgrundlig anledning skickas till Finland för underhåll. Artikeln orsakade en del uppståndelse som vid det här laget har klarats upp. Nu återstår att söka svaret på Torgnys frågor; Följer Motor egentligen sin plan om målsamverkan? Och varför utnyttjar man då inte i första hand divisionens egna resurser?

Historiskt grepp

- Det krävs nog litet historik för att man ska få grepp om hela situationen, säger Torgny och berättar:

- När Motor omorganiserades 1983 så delades också apparatverkstan på olika produktområden, och varje avdelningschef fick ansvaret för sin del av verksamheten.

Tidigare omfattade apparatverkstan al-

la motortyper och en verkmästare styrde både personalen och arbetet. En uppbyggnad som, enligt Torgny, gav stora möjligheter till flexibilitet.

Dålig reklam

- Vi som jobbade på apparatverkstan kunde alla motorapparater och den kunskapen finns alltså kvar inom Aero-tech idag, säger Torgny.

Han är inte ensam om sina frågor. Hela den grupp som på sin tid jobbade med RM6-apparater ställer sig bakom honom. Och fler med dem.

- Som vi ser det slåss man idag mer inom divisionen än utåt om jobben, säger Stig-Arne Karlsson som för tillfället är utlånad från RM8 till RM6.

- Att vi lägger ut jobb på det här viset måste ge oss dålig reklam utanför företaget. Är det någon som ska klara pumparna så är det väl vi som har gjort jobbet i 20 år!

Osynliga väggar

Förr var det lättare att låna arbetskraft mellan avdelningarna, låter man mig också förstå. Med den nya organisationen skapades en sorts osynliga väggar inom divisionen.

De kan i sin tur ge upphov till vantrivsel. Arbetsområden begränsas, individen ser inget annat än det egna jobbet framför sig och var och en jobbar ensidigt med bara en sak.

- Möjligheten att byta jobb fungerar ju som en sorts avancemang, säger Stig-Arne. Förr kunde man göra en kille till planerare eller tekniker för att behålla honom, men den möjligheten tycks inte finnas idag.

Rörlighet

Divisionen borde ge större utrymme åt rörlighet bland personalen, anser Torgny. Det är nödvändigt att ta tillvara tillgångarna utan att snegla på avdelningarnas vinstintressen.

- För Lars Lindberg måste det primära ändå vara att få fram motorerna på bästa och billigaste sätt, säger han.

- Det handlar för mycket om att bolla

Torgny Idling th och Oskar Hjalmarsson närmast början. Olle Ohlsson är provare liksom Vincent Liljeckan de klara jobben på bränslepumparna till RM6-m

med pengar inom Motor, tycker Berndt Andersson. Situationen blir ganska jobbig när det är så knöligt innan man kommer till skott med att låna personal

Tennisspelare!

ARBOGA. Är du intresserad av att spela tennis inomhus i Arboga?

För närvarande finns det vissa planer på att försöka ordna inomhusspel, men först måste vi få en uppfattning om hur stort intresset egentligen är.

Hör alltså av dig till Nils Peterson, telefon 1784, eller till Gunnar Eklund, telefon 1400 om du nappar på idén.

Tennissektionen

kameran är båda RM6-montörer från vist som saknas på bilden. Tillsammans otorn.

mellan avdelningarna. Och allt det här ger upphov till något av "vi-och-dom" anda.

Anne Allard

Lars Lindberg håller med:

– Mycket vunnet om rörligheten ökar

Vi har låtit frågorna från Torgny Idling och hans arbetskamrater gå vidare till Lars Lindberg. Han instämmer fullständigt med dem om att personalrörligheten inom Motor kan bli mycket bättre.

– Låt mig till att börja med reda ut orsaken till att arbetet med RM6-pumparna överhuvud taget lades ut. Det berodde inte på kapacitetsbrist på RM6-sidan, utan på en hotande bötessituation för RM9, berättar Lars.

– Vi är ensamma i världen om att jobba med RM9-apparater, och därför var det nödvändigt att frigöra kapacitet för att klara dem i första hand.

För krångligt

Lars håller alltså med frågeställarna om att det idag är alldeles för krångligt att klara tillfälliga överflyttningar inom Motor.

– Att kunna flytta personal mellan sektioner och avdelningar är nödvändigt i

ett underhållsföretag som vårt där arbetsbelastningen varierar, säger han.

– Det visar inte minst de reaktioner vi har fått. Jag tycker det är utmärkt att medarbetarna nu själva väcker frågan, och att de i grunden har förståelse för hur viktig den är.

Ett steg framåt

Motor kan dra fördel av sin stora organisation och arbetet med flera motorer. Det ökar möjligheterna att utjämna beläggingsvariationer och att totalt sett göra divisionen mer konkurrenskraftig.

– I ett läge där vi har arbetsöverskott på en avdelning och underskott på en annan tjänar båda på att låna personal mellan sig, fortsätter Lars. Mycket är vunnet om medarbetarna tar initiativet till sådana överflyttningar genom att själva ge en vink om arbetsläget.

– Blir vi så duktiga och får vi fram den känslan bland personalen så tar vi samtidigt ett fantastiskt steg framåt rent kommersiellt, avslutar han.

Anne Allard

• Mitt jobb •

David Berg praktiserar på avdelningen för ekonomi och planering inom Flygelektronik.

– Just nu kontrollräknar jag årsbudgeten för division Avionik. Avionikdivisionen i sin tur består av flera mindre sektioner, så det blir ganska många siffror att hålla reda på.

• Mitt jobb •

Sune Persson arbetar med beväpning och ANP på avdelning Flygelektronik.

– Jag jobbar för tillfället med D-80 projektet, som är en del i den nya JAS-datorn. Vi hjälper Ericsons i Kistad och Mölndal med att ta fram ett system för testning av kretskort.

Ett symboliskt jobb

AVIONIK. När Håkan, Thomas och Martin är färdiga med sitt jobb på EP12, kommer piloterna i JA37 Viggen att få nya symboler i sitt presentationsprogram.

EP12-systemet är en vågformsgenerator, och det nya programpaketet till systemet ska levereras till flygvapnet 1990.

Arbetet med det första utkastet började i mitten av förra året. Sedan dess har den här gruppen inom sektion Radar/ep-teknik arbetat fram flera utgåvor som ändrats efterhand.

Gruppen har åtagit sig att leverera tre olika programvaror till Saab, och den första flygutprovades i november.

Vilka nyheterna blir vill Håkan Algefors inte gå in på i detalj:

Till sin hjälp vid utprovningen av nya program har EP12-gruppen, med frv Thomas Larsson, Martin Hermansson och Håkan Algefors, en CD/radarsimulator som kan presentera vissa symboler i dynamisk form. Med hjälp av den kan de kolla kvaliteten och att programmen verkligen fungerar. Foto: Anne Allard

– Men det handlar om nya symboler och ny text på presentationsutrustningen som ska förenkla piloternas möjligheter att snabbt bearbeta informationen under flyguppslag, säger han.

Det här är ett uppdrag som innehåller en stor portion samarbete. Programvaran provas i testrigg på Saab, där man har tillgång till flygplanets centrala datorsystem. Det är vad som krävs för att hela dynamiken mellan olika system ska kunna testas.

På hemmaplan

Det finns också andra grupper inom Avionik som berörs av den nya programvaran i EP12.

– Här på hemmaplan samarbetar vi bland annat med personalen i testriggen på avdelning Systemteknik, berättar Håkan. Vi provar vissa delar av programmet hos dem för att kolla hur det stämmer med dynamiken i förarriggen. Även utbildningsregistreringen påverkas av nyheterna, och UTB-gruppen på Simulatorteknik får inspelningar från Håkans grupp för att kunna testa sina egna programvaror.

– Redan nu ligger vi ganska långt framme med det nya programpaketet och det ska bli spännande att se resultatet av den första flygningen, säger Håkan till sist.

Anne Allard

Jättelik julklapp från FMV

AVIONIK. För ett par veckor sedan kunde FFV Aerotech sprida nyheten om en jätteorder från Försvarets Materielverk.

Konstruktionsarbetet på den nya minnesprocessenheten, MPE, till AJ och S37 Viggen har redan satt igång. Och nu väntar ett tidsmässigt mycket tufft arbete inom Avionik för att klara detta jättejobb på sex år.

Behovet av en ny minnesenhet har aktualiserats sedan kärnminnet i centralkalkylatorn, CK, har utökats i två etapper. Där har man nu nått gränsen för en vidareutveckling.

Det började redan i mitten av 70-talet då FFV Aerotech fick order på en CK-modifiering för att öka kapaciteten med hjälp av en så kallad fast PROM som avlastar kärnminnet.

Modifieringsarbetet fortsatte och under 80-talet ökade man kapaciteten ytterligare med en programmerbar EE-PROM. Men nu är det alltså stopp för den utvecklingsvägen. Vad som nu krävs för att möta dagens krav på flygplanssystemen är en ny minnesenhet.

Hårda prov

Det är division Avioniks avdelningar Systemteknik och Konstruktion/Publikation som i huvudsak kommer att utföra jobbet under konstruktionsskedet. Sedan tar sektion Elproduktion över ansvaret.

– Vi känner oss mycket hedrade av det förtroende Försvarets Materielverk visar oss genom att lägga beställningen här, säger Jan Cedvén, marknadschef på Avionik. Beställningen ligger inom ramen för vår satsning på modifiering av äldre flygplan med modernisering av elektroniksystemen.

För Avionik är det här inte bara en

stor och viktig beställning. Den kommer också att ställa divisionen på hårda prov, eftersom det handlar om tuffa åtaganden tidsmässigt sett.

Inkörsport

– Vi kommer att satsa stenhårt på projektet och det kommer i mångt och mycket att få högsta prioritet, säger Jan. Det handlar om en beställning som ger oss i det närmaste 40 manårs beläggning totalt sett med produktion fram till slutleveransen 1993.

Det här utgör, enligt Jan, inkörsporten till framtida modifieringsbeställningar.

Anne Allard

Siv Lindqvist:

Ground Supports röst i luren

Ingen göre sig besväret att passera in genom entrén utan att först anmäla sig hos henne. Ingen som ringer kan heller undgå att höra hennes välmodulerade norrländska och alltid lika vänliga röst i luren. Det handlar om Siv Lindqvist – receptionist och telefonist på Ground Support i Östersund.

Siv trivs med sitt jobb. Så befinner hon sig ju också mitt i händelsernas centrum. Även om jobbet rent ytligt verkar isolerat.

– Visst är jag ensam i "buren" strax innanför entrén. Men ändå inte. På några dagars sikt pratar jag säkert med all personal i telefon. Eller ser dom passera på väg till eller från jobbet. Jag känner alla och alla vet vem jag är, säger Siv Lindqvist.

– Det är min uppgift att hålla reda på alla. Det finns väl ingenting som är så irriterande som att ringa och inte få tag på den man söker. Eller att inte få ett ordentligt besked.

Till sin hjälp har Siv en rad hjälpmedel. Snabbtelefon, personsökare för särskilt efterfrågade samt det kanske smartaste – en flexterminal. Via en liten skärm kan Siv omedelbart få besked var och när en viss person går att få kontakt med. Förutsatt att alla gör sin plikt och trycker in rätt meddelande.

– I början var det lite si och så med diciplinen, menar Siv. Ibland satt man

och visste varken ut eller in. Därför tog jag på mig en "fostrande" uppgift. Det var kanske inte alltid så lätt. Men numera fungerar det mycket bra.

– Att hålla ordning tillhör idag rutiner. Delar jag inte ut en och annan knäpp på näsan tror dom bara att jag är sjuk.

Tech-In kan intyga att Siv gör ett utmärkt jobb. Fungerade det lika bra på alla företag skulle mycken tid och möda sparas. Man får alltid ett vänligt svar och snabb och korrekt information.

Men hur orkar Siv ständigt upprepa samma fraser och alltid vara lika vänlig och tillmötesgående?

– Det är inte svårt. Har man ett vänligt ord till övers blir man lika vänligt bemött tillbaka. Jag har aldrig under mina 10 år träffat på några otrevliga människor, säger Siv.

– Men nog känns det ibland lite tjugigt. Jag räknade inkommande samtal under en vecka och kom fram till cirka 2000! Ändå var det en vecka med kabelbrott och relativt låg "trafik".

– Enda nackdelen är den låga lönen. Men det beror väl på att jobbet är ett typiskt kvinnoyrke och dessutom ett yrke som alltid haft dålig status. Trots att det egentligen är så viktigt, menar Siv Lindqvist.

Underhållsutbildning

Som ett resultat av ett samarbete i Östersund har en ny utbildningslinje fötts inom Högskolan i Östersund.

Denna underhållsingenjörsutbildning kunde starta sedan Högskolan, AMU, Arméns Tekniska Skola och FFV Aerotech slagit sina "kloka" huvuden ihop och gjort gemensam sak.

Högskolan, som i grunden är beteendevetenskaplig, har funnits i Östersund i 15 år. På grund av den överkapacitet som fanns inom socionomutbildningen i början av 1980-talet fanns vissa risker för bantningar av högskolan. Därför började man skåda in i andra branscher och har framgångsrikt etablerat sig inom turism- och biobränslesidan och nu också inom det tekniska området.

Underhållsingenjörsutbildningen är tvåårig (80 p) med möjlighet till ett tredje år vid Tekniska Högskolan i Trondheim med speciell inriktning mot "Off shore-teknik".

Innehållsrikt

De två åren uppdelas i följande ämnen: matematik, hydraulik/pneumatik, teknologi, operativsystem, underhållsteknik och specialarbete.

Dessutom rymmer den mellanliggande sommaren 6 veckors praktik. FFV Ae-

rotech i Östersund har inom blocket underhållsteknik ansvar för utbildningen i ämnet underhållsteknik medan högskolan svarar för ekonomi, arbetsledning och arbetsmiljö.

Vi har fyllt de åtta veckorna som står till förfogande med:

- Definitioner och begrepp
- Underhållsplanering
- Tillståndskontroll
- LCC och driftsäkerhetsteknik
- Underhållsoptimering.

Lärare från FFV

Som lärare fungerar ingenjörer från FFV Aerotech i Östersund och det har blivit en nyttig sporre för oss som är inblandade. Den här situationen ger oss möjligheter att stanna upp och utvärdera vår egen tillämpade teknik och omvandla den till utbildningsunderlag och övningsuppgifter.

Avslutningsvis kan vi konstatera att kopplingen till Högskolan gör att vi tvingas in i nya tankebanor, som förhoppningsvis ger oss nya angreppsvinklar på gamla problem.

Vi hoppas naturligtvis att denna insats skall ge oss och regionen ett behövligt tillskott av kvalificerade ingenjörer. Tyvärr ser vi ju alldeles för många flyttlass lämna Jämtland så nu kanske vi kan vända trenden åt rätt håll igen.

Hans Brännström

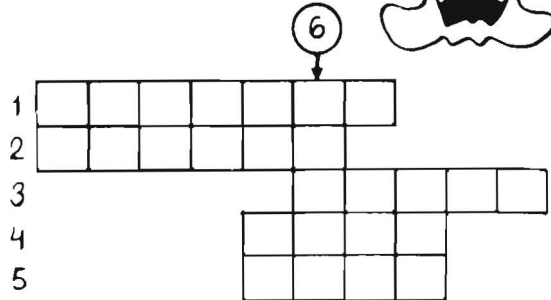
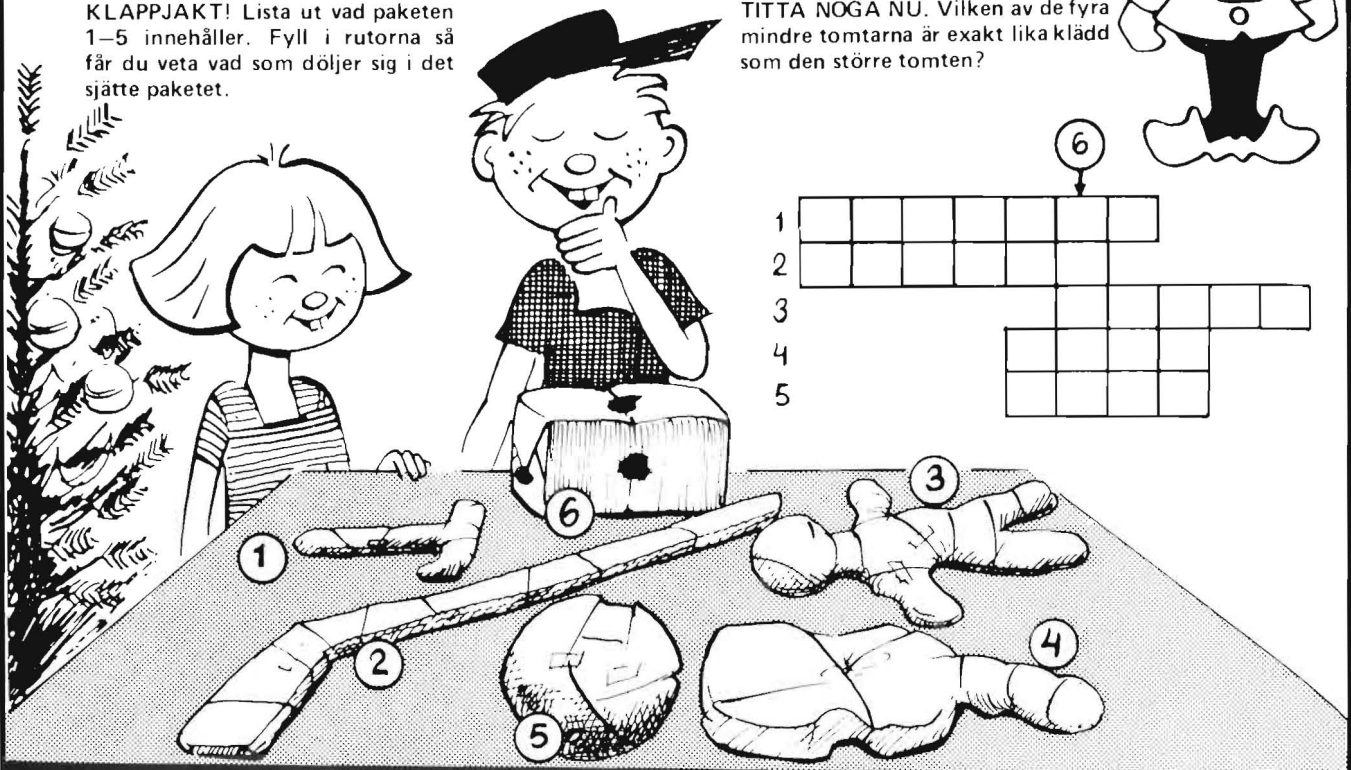
Siv Lindqvist håller ordning på Ground Support.

JUL-knåp

KLAPPJAKT! Lista ut vad paketen 1–5 innehåller. Fyll i rutorna så får du veta vad som döljer sig i det sjätte paketet.

TITTA NOGA NU. Vilken av de fyra mindre tomtarna är exakt lika klädd som den större tomten?

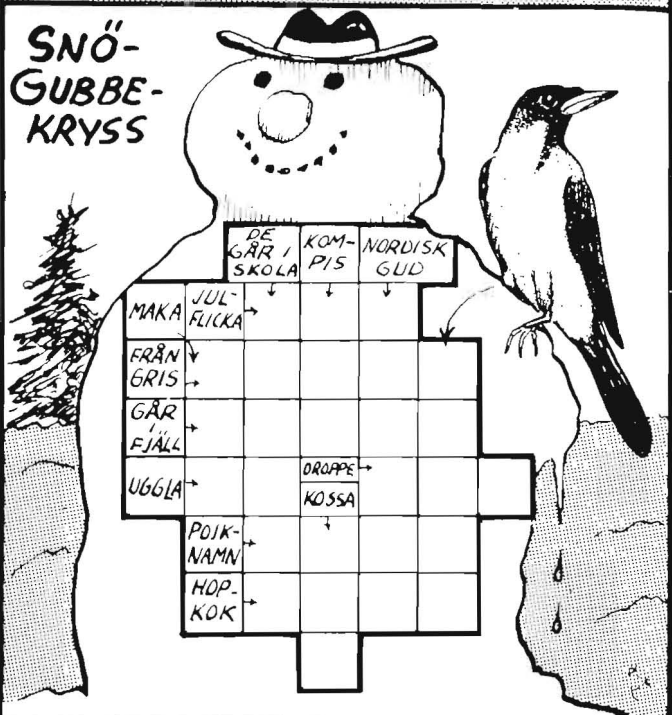
KAVIAR

SVAR: _____

VART OCH VAD. Blanda skyltens bokstäver rätt så får du veta vart tomten är på väg. Fyll i de prickmärkta fälten så får du reda på vad som finns i säcken!

SNÖ-GUBBE-KRYSS

LÖSNINGAR:

KLAPPJAKTEN: 1. Hammare 2. Klubb 3. Docka 4. Fiol 5. Boll 6. Radio
TITTA NOGA: Tomte nr 3
SNÖGUBBEKRYSS: De lodräta orden från vänster till höger är: Fru, vägg till Arvika och han har två jul- elever, vän, nöt, Asator, kräka, R.
VART OCH VAD: Tomten är på julafton!
KAVIAR: Vänd sidan!
SVAR: Vänd sidan!